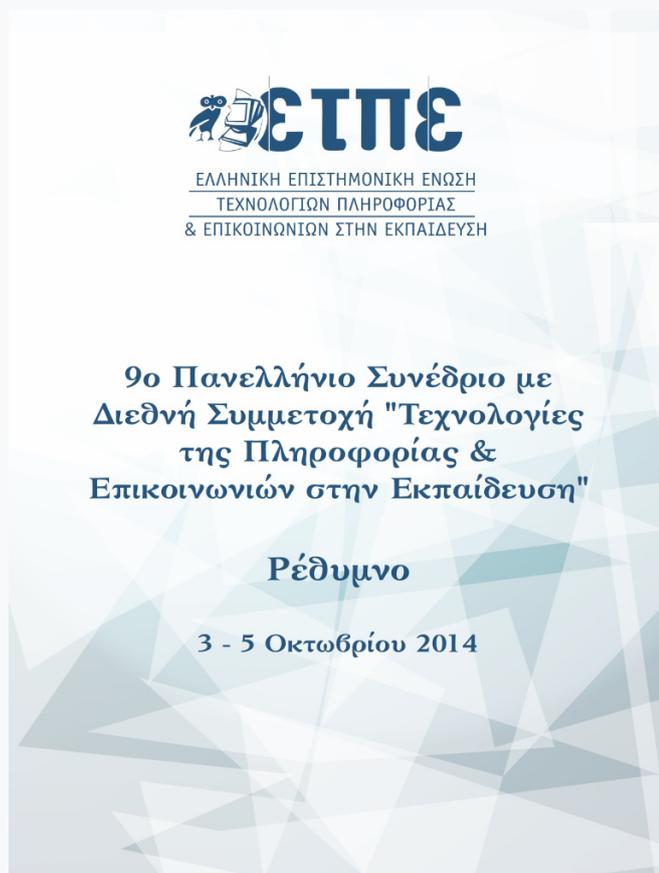

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

(2014)

9ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή "Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση"

Virtual e-Class Community (VeC) - Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Συνεργασίας Ξενόγλωσσων Τάξεων - Κοινότητα πρακτικής και μάθησης: Ψηφιακές δραστηριότητες για την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο

Σοφία Αργυροπούλου

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αργυροπούλου Σ. (2022). Virtual e-Class Community (VeC) - Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Συνεργασίας Ξενόγλωσσων Τάξεων - Κοινότητα πρακτικής και μάθησης: Ψηφιακές δραστηριότητες για την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 324–332. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/3942>

Virtual e-Class Community (VeC) - Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Συνεργασίας Ξενόγλωσσων Τάξεων - Κοινότητα πρακτικής και μάθησης: Ψηφιακές δραστηριότητες για την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο

Σοφία Αργυροπούλου

s_arges16@hotmail.com

Καθηγήτρια ΠΕ05 Γαλλικής Γλώσσας, Π/θμια Εκπ/ση Ημαθίας

Περίληψη

Το Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Συνεργασίας Ξενόγλωσσων Τάξεων Virtual e-Class Community-VeC είναι ένα καινοτόμο πιλοτικό πρόγραμμα εικονικής εκπαιδευτικής συνεργασίας τάξεων και αποτελεί μια διδακτική πρόταση για την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας -και όχι μόνο- με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Συνίσταται σε μια αλληλουχία μαθησιακών δραστηριοτήτων όπου ο μαθητής/τρια, ως ερευνητής με τη μέθοδο των σχεδίων εργασίας, ανακαλύπτει μέσα από διαδικασίες έρευνας, παρατήρησης, καταγραφής και αξιολόγησης τον τρόπο εκμάθησης της Γαλλικής. Απευθύνεται σε μαθητές Ε' και ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου και αναπτύσσεται με άξονες τις διαθεματικές έννοιες Πολιτισμός- Αλληλεπίδραση- Επικοινωνία-Μάθηση και Πληροφορία. Στόχος του προγράμματος είναι να ενεργοποιηθούν οι μαθητές αντίστοιχων τάξεων από την Ελλάδα και από το εξωτερικό να μελετήσουν την ίδια ξένη γλώσσα μέσα από παράλληλα μαθησιακά περιβάλλοντα. Τέλος, περιγράφεται ο ιδιαίτερος ρόλος του εκπαιδευτικού και αναφέρονται τα συμπεράσματα από την μέχρι τώρα εφαρμογή του Προγράμματος.

Λέξεις - κλειδιά: κοινότητες μάθησης, διαδικτυακή συνεργασία, εικονικά εργαλεία, Νέες Τεχνολογίες, Ξένες Γλώσσες.

Εισαγωγή

Είναι γνωστό από τα πορίσματα σχετικών ερευνών (Dodge & Colker, 1998:59) ότι τα παιδιά αναπτύσσουν θετική στάση σχετικά με τη μάθηση, καθώς εμπλέκονται ενεργά με τις μαθησιακές διαδικασίες και τους δίνονται οι ευκαιρίες αλληλεπίδρασης με το φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον. Η υποστήριξη του αναδυόμενου εγγραμματισμού (Emergent Literacy) με τη μορφή ερεθισμάτων, στάσεων, γνώσεων και δεξιοτήτων, τους βοηθά στην κωδικοποίηση και αποκωδικοποίηση πληροφοριών, καθώς και στην κατανόηση του περιεχομένου της γλώσσας. (Παπούλια-Τζελέπη, 2001:13).

Οι σύγχρονες αντιλήψεις μάθησης δίνουν έμφαση στην ενεργοποίηση των μαθητών/τριων, στη διαδικασία επεξεργασίας των πληροφοριών και της γνώσης με ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας, ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν σε διαφορετικά γλωσσικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα. (Ματσαγγούρας, 2002). Έτσι, προάγονται οι έννοιες του εγγραμματισμού, της πολυγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας που αποτελούν βασικούς άξονες των γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών. Οι ξένες γλώσσες και συγκεκριμένα η Γαλλική αναπτύσσουν τη δεξιότητα του μαθητή/τριας να ανταποκρίνεται σε προβλέψιμες και μη καταστάσεις επικοινωνίας χρησιμοποιώντας γλωσσικούς ή παραγλωσσικούς κώδικες, να καλλιεργήσουν τον προφορικό και γραπτό λόγο και να αναπτύξουν στρατηγικές μάθησης. (Δ.Ε.Π.Π.Σ. ΦΕΚ 304/13-03-2003).

Π. Αναστασιάδης, Ν. Ζαράνης, Β. Οικονομίδης & Μ. Καλογιαννάκης, (Επιμ.), *Πρακτικά 9^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση»*. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 3-5 Οκτωβρίου 2014.

Το Πρόγραμμα "Virtual e Class" ξεκίνησε ως παράλληλη δράση του «Νέου Σχολείου» (<http://rcel.enl.uoa.gr/xenesglosses/eps.htm>) στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής του ΕΠΣ-ΞΓ και τη συνακόλουθη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στον νέο τους ρόλο ως σχεδιαστές, διερευνητές της μάθησης και δημιουργοί καινοτόμων υλικών και περιβαλλόντων. Το Πρόγραμμα αυτό καθοδηγείται επιστημονικά από το Κέντρο Έρευνας για την Αγγλική Γλώσσα (RCEL) του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (καθ. Β. Δενδρινού).

Μελέτες έχουν δείξει ότι οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου μπορούν να επικοινωνήσουν μέσω μιας ξένης γλώσσας με διάφορα πολυτροπικά κείμενα, αρκεί να μη διδαχθούν μόνο τη γραμματο - συντακτική δομή τους. Μάλιστα ο Chomsky (1969:64) αναφέρει ότι τα παιδιά μικρής ηλικίας δεν έχουν αποκτήσει συνείδηση της δομής της μητρικής τους γλώσσας, επομένως δεν μπορούν να αντιληφθούν τη δομή μιας άλλης γλώσσας. Παραταύτα, έχουν την ικανότητα να αντιλαμβάνονται και να επικοινωνούν σε μια ξένη γλώσσα. Η De Houwer (1999) σε μελέτες έδειξε ότι τα δίγλωσσα παιδιά αποκτούν επιπλέον διαύλους γνώσεις και σκέψεις από μικρή ηλικία και έτσι μπορεί να διδαχθούν τη ξένη γλώσσα σε συνθήκες πραγματικής επικοινωνίας με αφορμή μια εικονική πραγματικότητα και το κατάλληλο υλικό.

Η Nissani(1999), επίσης, αναφέρει ότι η ιδανική διδακτική προσέγγιση αποτελεί την εμπλοκή των μικρών παιδιών σε δημιουργικές και σκόπιμες δραστηριότητες συνεργασίας χαθαρθνοντας τα να χρησιμοποιούν όλα τα φυσικά, συναισθηματικά και πνευματικά χαρακτηριστικά τους ακολουθώντας το δικό τους στυλ μάθησης.

Στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής του ΕΠΣ-ΞΓ και άλλων έργων για την ξενόγλωσση εκπαίδευση, οι υπεύθυνοι του Κέντρου Έρευνας, καθ. Β. Δενδρινού και επικ. καθ. Ε. Καραβά, μαζί με επιστημονικούς συνεργάτες του Κέντρου, έχουν σχεδιάσει δράσεις μικρής κλίμακας, όπως το πρόγραμμα Ευρωπαϊκής διαδικτυακής συνεργασίας τάξεων (VeC) για την εκμάθηση Αγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής, με τις οποίες συνεργάστηκα τα τελευταία τρία χρόνια. Στηρίζεται στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο και το μαθησιακό υλικό είναι διαθεματικό και συνδέεται με τα κοινωνικά περιβάλλον των παιδιών. Απευθύνεται σε παιδιά με αναδυόμενο σχολικό γραμματισμό στη μητρική γλώσσα και στοχεύει σε κοινωνικούς γραμματισμούς στην ξένη γλώσσα, τους οποίους τα παιδιά έχουν ήδη αναπτύξουν στη μητρική. Επικεντρώνεται στην εξατομικευμένη μάθηση μέσα από κατάλληλες για την ηλικία τους δραστηριότητες και όχι στη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης ύλης με σκοπό την καλλιέργεια ενός διαπολιτισμικού ήθους επικοινωνίας.

Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο στηρίζεται στις αρχές του e-twipping, εφαρμόστηκε στην διάρκεια της πιλοτικής εφαρμογής του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και της συνακόλουθης επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Επιδιώκει την καλλιέργεια της συνείδησης ότι η ξενόγλωσση τάξη είναι ένα ενεργό πεδίο προσομοίωσης της κοινωνικής διάδρασης ανάμεσα σε ανθρώπους με διαφορετικά γλωσσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά, οι οποίοι χρησιμοποιώντας μια κοινή ξένη γλώσσα καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλον και αποδέχονται τη διαφορετικότητα.

Είναι ένα Πρόγραμμα μεσαίας κλίμακας έξι μηνών (από Νοέμβριο ως και Απρίλιο), κατά τους οποίους οι Έλληνες εκπαιδευτικοί καλούνται να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν Projects με τις τάξεις τους και σε συνεργασία με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές τάξεις, όπου η ηλικία και το επίπεδο των μαθητών στη ξένη γλώσσα συμβαδίζει απόλυτα.

Μεθοδολογία

Διδακτικές προσεγγίσεις και παιδαγωγικές πρακτικές

Στο VeC μετέχουν τάξεις μαθητών ηλικίας 10 έως 16 ετών, αντίστοιχες με τις τάξεις Ε' και ΣΤ' Δημοτικού Σχολείου και Α', Β', Γ' Γυμνασίου στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Κάθε σχολικό έτος πραγματοποιούνται 20 περίπου συνεργασίες, με την υποστήριξη της Συντονίστριας του εκπαιδευτικού έργου και των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών. Προτεραιότητα επιλογής έχουν τα ελληνικά δημόσια σχολεία και ξένα σχολεία κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης σχολεία που δεν έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα την προηγούμενη χρονιά. Ωστόσο, μπορούν να συμμετέχουν και άλλα σχολεία, αρκεί να προτείνουν τα ίδια τον συνεργάτη τους και να μην έχουν την ανάγκη της υποστήριξης της Συντονίστριας.

Η συνεργασία γίνεται ανάμεσα σε τάξεις σχολείων από την Ελλάδα με αντίστοιχες τάξεις σε σχολεία των άλλων χωρών που προτείνει το πρόγραμμα ή ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος εκπαιδευτικός. Κάθε σχολείο μπορεί να συμμετέχει με μια τάξη που θα συνεργαστεί με μια αντίστοιχη τάξη σε σχολείο μιας άλλης Ευρωπαϊκής χώρας. Την εκδήλωση ενδιαφέροντος και κατόπιν την αίτηση συμμετοχής υποβάλλουν ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής. Κάθε σχολείο μπορεί επίσης να συμμετάσχει με περισσότερες από μία τάξεις όπου διδάσκεται η ίδια ή διαφορετική γλώσσα από διαφορετικούς εκπαιδευτικούς. Η συνεργασία τους μπορεί να γίνει με διαφορετικά σχολεία του εξωτερικού ή με το ίδιο σχολείο αλλά με διαφορετικές τάξεις και σε διαφορετικές γλώσσες, έτσι ώστε να προωθείται η πολυγλωσσία και η πολυπολιτισμική επικοινωνία, εντός του σχολείου. Η συνεργαζόμενη τάξη που θα είναι ζευγάρι με την Ελληνική θα πρέπει απαραίτητα να διδάσκεται την Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική ως ξένη γλώσσα (όχι ως πρώτη ή δεύτερη γλώσσα).

Η συμμετοχή του σχολείου στο VeC πρέπει απαραίτητα να υποστηρίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου που θα κληθεί να υπογράψει [πρωτόκολλο συνεργασίας](#). Το σχολείο πρέπει να διαθέτει εξοπλισμό για τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και πληροφορικό που να μπορεί να βοηθήσει εάν χρειαστεί.

Για να λάβουν μέρος στο VeC, οι εκπαιδευτικοί πρέπει απαραίτητα να έχουν αναπτύξει ψηφιακό γραμματισμό (ηλεκτρονική εγγραμματοσύνη), να χρησιμοποιούν και να έχουν προσωπική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιθυμητή η εξοικείωση των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών ή/και μαθητών με μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με εργαλεία web, ψηφιακό λογισμικό, κ.λπ.. Στα σχολεία δίνονται πέντε (5) θεματικές ενότητες για επιλογή. Ο κάθε εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει μια θεματική ενότητα, έτσι ώστε με την κάθε μία ενότητα να ασχοληθούν ομάδες εκπαιδευτικών από διαφορετικές γλώσσες, είτε από Δημοτικά είτε από Γυμνάσια:

Προτεινόμενες θεματικές:

GR: «Οι θησαυροί της τέχνης μας: Μια γέφυρα που ενώνει τους πολιτισμούς μας»

FR « Les trésors de notre art: un pont qui unit nos cultures »

GR «Οι μύθοι, τα παραμύθια και οι παραμυθάδες του τόπου μου»

FR « Mythes, contes et les conteurs de mon pays »

GR «Οι μουσικές - ή λέξεις - που μας ενώνουν»

FR « La musique - ou les mots - qui nous unit »

GR «Ας γιατρέψουμε τον κόσμο! Αθλητισμός χωρίς σύνορα»

FR « Guérissons le monde ! Sport sans frontières »

GR «Παίζοντας με τον πολιτισμό»

FR «En jouant avec la culture»

Ενδεικτική διαδικασία εφαρμογής του Προγράμματος Virtual e Class :

Τίτλος: Παίζοντας με το πολιτισμό- Le dragon qui veut brûler le village...

Η περιγραφή αναφέρεται στα Γαλλικά επειδή το όλο πρόγραμμα εκπονήθηκε σε συνεργασία με τη συναδέλφισσα της διαδικτυακής πολωνικής τάξης της αντιστοιχίας Ε' Δημοτικού του Canadian School της Βαρσοβίας με γλώσσα επικοινωνίας τη Γαλλική.

Περιγραφή/ Description :

"Points culturels qui vont être développés par les deux groupes scolaires :

"La mythologie grecque c'est le patrimoine européen - la richesse de la culture grecque qui a fait empreinte sur la culture européenne, les mythes inspirent même aujourd'hui et les enfants peuvent apprendre, jouer avec, et avoir une base commune avec leurs amis de Grèce;

d'autre part ce sont les dragons comme symbole, comme une référence commune, les dragons sont présents dans différentes cultures et ils sont adaptés différemment, en voilà un en Pologne a Cracovie.

mettre à table quelques autres variantes plus relatives au sujet " culture", des liens qui nous unissent comme pays! C'est à dire entourer les légendes avec une autre dimension, comme point de départ pour se connaître! comme référence et pas simplement comme un récit de classe!

c'est une référence énorme, il faut mettre ces liens en valeur - quelque chose qui nous rapproche, qui constitue notre source!

Premiers pas :

1er Pas :

Mettre les enfants à faire une petite recherche sur Pologne et sur Grèce par thématique : (géographie – villes, montagnes, grandes fleuves, fêtes traditionnelles, musique, nature.)

chaque groupe, par deux, doit préparer un sujet sur le pays de l'autre !!!

2ème Pas :

Fixer le corps du travail : « la vie scolaire »

Titre : Le dragon qui veut brûler le village

Donner de grandes lignes de recherche : horaires, matières scolaires, moyens de transport pour aller à l'école, les profs, les loisirs, les activités, les sports, les repas, le déroulement de l'année scolaire, vacances, les fêtes etc.

3ème Pas : Parler d'un aspect de l'autre pays bien aimé ou bien connu. La classe polonaise présentera les anciens Dieux et la classe grecque les dragons!

La fin :

Les légendes seront la conclusion d'une connaissance culturelle à travers le quotidien, la vie enfantine

Propositions à être adoptées via le projet :

- *Intégration d'un petit glossaire qui va comprendre de mots grecs et polonais sur un thème précis. (c'est aussi proposé dans l'invitation officielle du projet!)*
- *Inspiration de la présentation sur youtube! laisser les enfants parler de leur vie quotidienne et scolaire en les enregistrant*
- *Ecrire deux courtes pièces de théâtre pour les enfants (sur les 12 Dieux de l'Olympe et sur les dragons)*
- *Collages en PDF ou présentés en diaporamas"*

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι μαθητές:

1. Να κατανοήσουν την ιστορία των πολιτισμών τους και να τη σεβαστούν, με τη βοήθεια γλωσσικών κωδικών, φωνής, εικόνας, φυσικής κίνησης και χειρονομίας, ομαδικών και ατομικών παιχνιδιών με τη βοήθεια των ΤΠΕ.

2. Να αναπτύξουν την ικανότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, να κατανοήσουν τις έννοιες του χρόνου και του τόπου, να ανακυκλώσουν γνωστό λεξιλόγιο, να εκφραστούν δημιουργικά μέσα από το παιχνίδι.
3. Να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες ως αποτέλεσμα της πολιτισμικής δημιουργίας και να θεωρήσουν τους εαυτούς τους προϊόντα πολιτισμού- ενεργούς πολίτες σε ένα πολιτισμικό παρόν.
4. Να δημιουργήσουν πολιτισμό μέσα από τις διαδικασίες μάθησης.
5. Να δημιουργήσουν κοινότητες μάθησης με στόχο την αλληλοενημέρωση, την αλληλοϋποστήριξη, την ανατροφοδότηση και συνακόλουθα τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας καθώς και τη χρήση, μεταξύ άλλων, διαδικτυακών συνδιασκέψεων και εργαλείων τόσο για σύγχρονη όσο και ασύγχρονη διδασκαλία.
6. Να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα του Άλλου-και του ίδιου τους του εαυτού.

Υλικά και Μέσα:

Στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου πραγματοποιήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προγράμματος καθώς και οι διαδικτυακές συναντήσεις Skype με το πολωνικό σχολείο.

- ✓ Power point
- ✓ Photo Albums
- ✓ Videos
- ✓ Blogs
- ✓ Ψηφιακά τραγούδια
- ✓ Collages
- ✓ Drawings
- Ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας :
- ✓ Skype
- ✓ Mails
- Ενδιάμεσες εργασίες των συμμετεχόντων σχολείων:
- ✓ Plan work
- ✓ Time schedule
- Βεβαιώσεις συμμετοχής, έπαινοι:
- ✓ Statement of partnerships
- ✓ Certificates of completion
- ✓ Awards

Οργάνωση τάξης

Όλη η τάξη και ατομικά. (14 μαθητές και μαθήτριες)

Το Πρόγραμμα εκπονήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Παραλίας Κατερίνης κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013 με την Ε΄ Τάξη, η οποία υλοποίησε το Πρόγραμμα σε συνεργασία με το Πολωνικό Σχολείο Canadian School της Βαρσοβίας. Επίσης, το Πρόγραμμα κινητοποίησε όλο το σχολικό μηχανισμό δίνοντας έμφαση στη δημιουργία των παιδιών και έξω από αυτό, συμμετέχοντας σε ομάδες δράσεις που αναζητούν έξυπνους εναλλακτικούς τρόπους για τη συλλογή υλικού που θα βοηθήσει στην υλοποίηση πρωτότυπων ιδεών.

Οι συνεργασίες αυτές προβλήθηκαν με μεγάλο ζήλο και έμφαση στην εσωτερική τελική σχολική γιορτή, όπου προβλήθηκε το τελικό έργο των μαθητών και αναδείχθηκε το ομαδικό πνεύμα συνεργασίας. Παράλληλα, εικονικές συναντήσεις Skype πραγματοποιήθηκαν από τις συνεργαζόμενες τάξεις (ελληνική και ξένη) κατά διαστήματα με σκοπό την γνωριμία των

μαθητών, την ανάπτυξη φιλικής ατμόσφαιρας και τη βελτίωση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων μαθητών.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού της Γαλλικής Γλώσσας για το παραπάνω πρόγραμμα στο δημοτικό σχολείο είναι πολυσύνθετος και δύσκολος. Στην αρχή της εφαρμογής του Προγράμματος εκφράστηκαν κάποιες αντιρρήσεις, αλλά και ερωτήματα σχετικά με την αποδοχή του από τους μαθητές, τους γονείς και το σχολικό περιβάλλον. Υπήρξε επίσης μια ανασφάλεια και δυσπιστία σε σχέση με την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος και την υλοποίησή του, τη στιγμή που δεν υπήρχε ένα έτοιμο υλικό με την κλασική έννοια και δεν υπήρχε πρότερη ενημέρωση. Η συγκεκριμένη πρόταση κρίθηκε αδύνατη από μερικούς συναδέλφους, διότι ενέχει κινδύνους και περιορίζεται νομοθετικά από τις ελληνικές διατάξεις. Αποφασίστηκε η οποιαδήποτε επικοινωνία να γίνεται εντός σχολείου μέσα από ασφαλή διαδικτυακά εργαλεία επικοινωνίας με φυσική παρουσία της Διευθύντριας. Να τονίσω ότι εδώ έχουμε να κάνουμε με διαφορετικές ηλικίες μαθητών και διαφορετικές αντιλήψεις, κάτι που φέρνει σε αντιπαράθεση τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν το γεγονός οι ξένοι συναδέλφοι με τους Έλληνες συναδέλφους. Η ομαδοσυνεργατικότητα των παιδιών επεκτάθηκε και στους εκπαιδευτικούς, μια και από κοινού παρήχθησαν τα παραγόμενα προϊόντα (βίντεο, ηλεκτρονική αφίσα, ζωγραφιές κ.λπ.)

Χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες παιδαγωγικές πρακτικές ο εκπαιδευτικός της Γαλλικής προκαλεί την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στις δραστηριότητες, ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση των παιδιών μεταξύ τους, αλλά και με τον ίδιο και δίνει ευκαιρίες για την απόκτηση εμπειριών και τη βιωματική προσέγγιση της γνώσης.

Συμπεράσματα

Οι προσδοκίες των μαθητών ανταμείφθηκαν και, μάλιστα, περισσότερο από ό,τι περίμεναν. Θεώρησαν καλό το γεγονός της ελεύθερης ανάπτυξης των προτζεκτ και της ελεύθερης επιλογής διαδικτυακών, εικονικών εργαλείων και λογισμικών με στόχο την ενεργή συμμετοχή τους διαδικασίες εφαρμογής του Προγράμματος. Σημειώθηκε, επίσης, η ανάγκη για βοήθεια αναφορικά με τη χρήση των ICT εργαλείων, καθώς και επικοινωνιακών προτάσεων για τους μαθητές (skype, mails).

Δημιουργήθηκε μια επίσημη ιστοσελίδα και blog του Προγράμματος, όπου αναρτήθηκαν τα παραγόμενα προϊόντα επικοινωνίας και συνεργασίας. Οι κοινότητες πρακτικής και μάθησης που δημιουργήθηκαν και στηρίζονται με το δίκτυο επικοινωνίας που στήθηκε, βοήθησαν στη διάχυση καλών πρακτικών, στην αποφυγή «επαναλήψεων» και στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και των συνεργαζόμενων τάξεων που συμμετείχαν

Η συνεργασία μεταξύ των τάξεων ήταν γενικά πολύ θετική. Ο κύριος στόχος του Προγράμματος επιτεύχθηκε 100%, δηλαδή να αναπτυχθούν οι επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών στην ξένη γλώσσα (Γαλλική) που διδάσκονται. Υπήρξε πρακτική εξάσκηση της γλώσσας, ανταλλαγή πληροφοριών και καλύτερων πρακτικών ανάμεσα στους μαθητές και εκπαιδευτικούς, κοινή παραγωγή υλικού και ανάπτυξη φιλικών και συναδελφικών σχέσεων. Πολλές φορές χρησιμοποιήθηκαν εκπαιδευτικά υλικά και εργαλεία (Web 2.0) για πρώτη φορά, και αυτό προκάλεσε το ενδιαφέρον και την ικανοποίηση των μαθητών και των εκπαιδευτικών συναδέλφων του σχολείου και με αυτό τον τρόπο επετεύχθησαν οι στόχοι του Προγράμματος.

Οι μαθητές απέκτησαν τη δυνατότητα επικοινωνίας με την άλλη τάξη στα Γαλλικά. Έμαθαν να εκφράζονται και να γράφουν καλύτερα. Έμαθαν για την άλλη χώρα, τη γεωγραφία της, την ιστορία της και τον πολιτισμό της. Τους δόθηκαν περισσότερα κίνητρα και ερεθισμοί για να επικοινωνήσουν στα Γαλλικά και να κάνουν φίλους μέσα από μέιλ, αλλά κυρίως μέσα από το Skype / τηλεδιάσκεψη, όπου η επικοινωνία είναι άμεση και πιο διασκεδαστική. Ξέφυγαν από τη μονότονη σχολική καθημερινότητα και γνώρισαν σχολικές κοινότητες με τις ίδιες εκπαιδευτικές ανησυχίες. Υπήρξε μεγαλύτερη ενασχόληση με τη ξένη γλώσσα και, κατά συνέπεια, μεγάλωσε και η εκτίμηση των μαθητών για αυτήν.

Οι μαθητές αλλά και οι εκπαιδευτικοί έμαθαν να δημιουργούν αποτελεσματικότερα και σε συνεργασία με τις άλλες τάξεις, να ψάχνουν στο Ίντερνετ και να δοκιμάζουν καινούργια εκπαιδευτικά εργαλεία με τη χρήση του ΤΠΕ. Αναπτύχθηκαν οι προσωπικές και γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών καθώς και η αυτοπεποίθησή τους.

Υπήρξε κοινή αποτίμηση και εκτίμηση των προσωπικών τους δυνατοτήτων, εκτίμηση και σεβασμός των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της συνεργάτιδας χώρας και δημιουργία πραγματικών σχέσεων μέσα από τη συνεργασία και την κοινή προσπάθεια. Τους δόθηκε η ευκαιρία για ανταλλαγή εμπειριών, ιδεών και καλών πρακτικών στο τομέα των ξένων γλωσσών. Η επικοινωνία μέσω τηλεδιάσκεψης ώθησε τους μαθητές να θέλουν αμεσότερη επικοινωνία με τη συνεργαζόμενη τάξη και να επιθυμούν μια πιθανή, στο άμεσο μέλλον, σχολική ανταλλαγή.

Η συνεργασία έγινε διασκεδαστική, τον χρόνο τους τον διαχειρίστηκαν κατά βούληση και η προσηνότητα για καινούργιες ειδήσεις και ιδέες από την άλλη πλευρά κράτησε την τάξη σε εγρήγορση.

Οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν τις ικανότητες τους μέσα από αυθεντικές επικοινωνιακές καταστάσεις και περιβάλλοντα και να εξασκηθούν στις Νέες Τεχνολογίες. Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί ξέφυγαν από τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας, από το βαρετό βιβλίο, έγιναν πιο δημιουργικοί και πιο τολμηροί στο τρόπο με το οποίο αντιμετωπίζουν πλέον την ξένη γλώσσα.

Οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν καινούργια εκπαιδευτικά εργαλεία και να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στον εαυτό τους (δημιουργία ιστοσελίδων, e-books, πολύπλοκων παρουσιάσεων, βίντεο, τραγουδιών, παιχνιδιών κ.λπ.)

Δόθηκε έμφαση στη διαφοροποιημένη διδασκαλία, η οποία βρήκε διάυλο εφαρμογής μέσα από τις πολλαπλές καινοτόμες δραστηριότητες που δημιουργήθηκαν από τις συνεργαζόμενες τάξεις. Αναπτύχθηκε ο πολιτιστικός ορίζοντας των μαθητών. Για πολλούς ξένους μαθητές ήταν η πρώτη φορά που ήρθαν σε επαφή με Έλληνες συμμαθητές και αυτό τους προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον.

Η δημιουργική παρουσία όλων των τάξεων από την έναρξή τους ως το τέλος του αποτυπώνεται πεντακάθαρα στα παραδοτέα που αναρτήθηκαν στην επίσημη ιστοσελίδα του Προγράμματος. (<http://virtualeclass2013.blogspot.gr/>)

Οι Έπαινοι έδωσαν μεγάλη χαρά στους μαθητές που συμμετείχαν, καθώς και οι βεβαιώσεις συμμετοχής των τάξεων στα μέσα του Προγράμματος. Αυτό τους ώθησε να δημιουργήσουν περισσότερο και να συμμετέχουν πιο ενεργά.

Συμπερασματικά, το Πρόγραμμα βοήθησε τον μαθητή να λειτουργήσει αποτελεσματικά σε διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα, καταστάσεις και περιστάσεις επικοινωνίας. Να αυτενεργήσει, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα που μαθαίνει σε σχέση με τα ενδιαφέροντα του για να συμμετέχει σε δράσεις της διεθνούς κοινότητας. Διαπραγματεύεται αποτελεσματικά νέες και ήδη γνωστές γλωσσικές, κοινωνικές και πολιτισμικές έννοιες. Αξιοποιεί τις γνώσεις, εμπειρίες και στρατηγικές που έχει αναπτύξει για να επικοινωνήσει με άλλους, σεβόμενος τη διαφορετικότητά τους, ή να επιλύσει τυχόν προβλήματα. Επίσης, δίνει νέα πνοή στη

διδασκαλία της ξένης γλώσσας μέσα από παιγνιώδη, διασκεδαστικά και διαδραστικά εργαλεία που τον εμπνέουν και τον παρακινούν.

Καθιερώθηκε ως ένα Πρόγραμμα πανελληνίας εμβέλειας διαδικτυακής συνεργασίας ξενόγλωσσων τάξεων και έχει γίνει σημείο αναφοράς για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τους ως τόπος αναζήτησης καλών πρακτικών και δημιουργίας νέων, ως διαμεσολαβητής για ευρωπαϊκές συνεργασίες μέσα από μια έγκυρη βάση δεδομένων όλων των συμμετεχόντων σχολείων και μέσα από το πληροφοριακό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) που δημιουργεί συνεχώς.

Η πληροφόρηση αναφορικά με ευρωπαϊκές συνεργατικές πρακτικές είναι προσβάσιμη σε όλους τους εκπαιδευτικούς, ανεξαρτήτου ειδικότητας, που ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν Ευρωπαϊκά Προγράμματα - χρηματοδοτούμενα ή μη - στο μέλλον στο σχολείο τους.

Αναφορές

- Ματσαγγούρας, Η., (2002). *Η διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Παπούλια-Τζελέπη, Π., (2001). *Ανάδυση του Γραμματισμού*. Αθήνα: Καστανιώτης
- ΔΕΠΠΣ (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ανακτήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2009 από <http://www.pi-schools.gr/programs/depps>
- Alexiou, T. (2009). *Young learners' cognitive skills and their role in foreign language vocabulary learning*. In M. Nikolov (Ed.), *Early Learning of Modern Foreign Languages* (pp. 46-61). Bristol: Multilingual Matters.
- Barab, S.A., Kling, R. and Gray, J.H. (2004). *Designing for virtual communities in the service of learning*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chomsky, N., (1969). *The acquisition of syntax in children from 5 to 10*. Cambridge, MA: MIT Press
- Chan, C. K., & Pang, M. F. (2006). *Teacher collaboration in learning communities*. *Teaching Education*, 17(1), 1-5.
- Council of Europe (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge: Cambridge University Press
- De Houwer, A., (1999). *Two or more languages in early childhood some general points and practical recommendations* (ERIC Digest). Washington, DC. Retrieved April 22,2014, from <http://www.cal.org/Digest/earlychild.html>
- Dodge, D.T., & Colker, L.H., (1998). *The Creative Curriculum for early childhood*. Teaching Strategies inc., Washington D.C.
- Ellis, G. & Brewster, J. (1001). *The Storytelling Handbook for Primary Teachers*. London: Penguin.
- Johnson, C. (2001). *A Survey of current research on online communities of practice*. *Internet and Higher Education*, 4, 45-60.
- Lock, J.V. (2006). *A new image: Online communities to facilitate teacher professional development*. *Journal of Technology and Teacher Education*, 14(4), 663-678
- Nissami, H., (1999). *Early childhood programs for language minority students*. Focus, Occasional Papers in Bilingual Education, No2, WASHINGTON, DC. Retrieved April 22,2014, <http://www.ericdigests.org/1993/minority.htm>
- Wenger, E., McDermott, R., & Snyder, W.M. (2002). *Cultivating communities of practice : A guide to managing knowledge*. Boston: Harvard Business School Press.

Παραρτήματα

Σχήμα 1 Λογότοπο προγράμματος Virtual e Class

Εικόνα 1. Συναντήσεις Skype_ Μάρτιος 2013

Εικόνα 2. Συναντήσεις Skype _ Μάρτιος 2013